EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

SV **ECB-PUBLIC**

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 20 april 2017

om ytterligare verktyg för makrotillsyn

(CON/2017/14)

Inledning och rättslig grund

Den 22 februari 2017 mottog Europeiska centralbanken (ECB) en begäran från Finansdepartementet om ett yttrande över ett lagförslag om delegering av behörigheter från riksdagen och regeringen till Finansinspektionen för att genomföra ytterligare verktyg för makrotillsyn (nedan kallat *förslaget*).

ECB:s behörighet att avge ett yttrande grundas på artiklarna 127.4 och 282.5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 2.1 sjätte strecksatsen i rådets beslut 98/415/EG[1], eftersom förslaget innehåller regler som gäller finansiella institut som har en påtaglig inverkan på de finansiella institutens och marknadernas stabilitet. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för Europeiska centralbanken har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

1. Syftet med förslaget

1.1 Det övergripande syftet med förslaget är att motverka en alltför hög skuldsättning hos hushållen samt makroekonomiska och finansiella risker på de svenska kreditmarknaderna. I detta hänseende kompletterar och förstärker förslaget det existerande ramverket för makrotillsyn för vilket Finansinspektionen är den behöriga tillsynsmyndigheten[2]. I förslaget stadgas att kreditinstitut som bedriver verksamhet enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse[3] och kreditgivare som bedriver verksamhet enligt lagen om verksamhet med bostadskrediter (bolånelagen)[4] i sin verksamhet inte ska bidra till att det uppstår finansiella obalanser på kreditmarknaden.

1.2 För att följa bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU[5], vilket i Sverige genomförts i bolånelagen, stadgar förslaget att sådana kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen måste tillämpa återbetalningsvillkor som är förenliga med en sund amorteringskultur och motverkar en alltför hög skuldsättning hos hushållen. Härigenom kommer de amorteringskrav som gäller för kreditgivare som driver verksamhet enligt bolånelagen att bli jämförbara med de

1 Rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler (EGT L 189, 3.7.1998, s. 42).

2 § 1 punkt 3 i förordning (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen.

3 SFS 2004:297.

4 SFS 2016:1024.

5 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010.

amorteringskrav som gäller för kreditinstitut som driver verksamhet enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

1.3 Enligt förslaget ges Finansinspektionen behörighet att införa ytterligare verktyg för makrotillsyn för att motverka makroekonomiska och finansiella stabilitetsrisker i Sverige. Denna behörighet för Finansinspektionen, att införa ytterligare verktyg för makrotillsyn, kombineras med kravet att Finansinspektionen måste inhämta regeringens medgivande innan föreskrifter om verktyg för makrotillsyn träder i kraft[6].

1.4 Dessutom stadgar lagförslaget att Finansinspektionen får erkänna krav som uppställs i offentlig reglering i en annan EU-medlemsstat som motsvarar det svenska amorteringskravet eller kravet på att inte bidra till finansiella obalanser på kreditmarknaden. Möjligheten att erkänna krav som uppställs i andra medlemsstater kommer att påverka svenska kreditinstitut och kreditgivare som bedriver verksamhet i dessa andra medlemsstater antingen genom en filial eller genom att från Sverige erbjuda och tillhandahålla tjänster utan att etablera en filial. Genom att erkänna sådana krav, som svenska kreditinstitut och kreditgivare kan bryta mot, får Finansinspektionen möjlighet att meddela varningar, förelägganden och i allvarliga fall dra in kreditinstitutets eller kreditgivarens tillstånd.

2. Allmänna kommentarer

2.1 ECB noterar att de svenska hushållens skuldsättning har stigit i snabb takt under de senaste åren. Mot bakgrund av detta välkomnar ECB förslagets huvudsyfte att motverka en alltför hög skuldsättning hos hushållen samt makroekonomiska och finansiella risker på de svenska kreditmarknaderna, och att detta görs genom lagen om bank- och finansieringsrörelse samt bolånelagen. Detta tillvägagångssätt minskar risken för regelarbitrage mellan kreditinstitut som bedriver verksamhet enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse och kreditgivare som bedriver sin verksamhet enligt bolånelagen. ECB välkomnar också att Finansinspektionen ges möjligheten att införa ytterligare verktyg för makrotillsyn, t.ex. att begränsa bolånens storlek i förhållande till hushållsinkomsten eller intjänandeförmågan, belåningsgraden, räntebindningstider samt storleken på lån i utländsk valuta[7].

2.2 ECB välkomnar möjligheten att erkänna krav som uppställs i offentlig reglering i andra medlemsstater som motsvarar det svenska amorteringskravet eller kravet på att inte bidra till finansiella obalanser på kreditmarknaden för att motverka alltför hög skuldsättning hos hushållen och finansiella obalanser utomlands, förorsakade av svenska kreditinstitut eller kreditgivare.

2.3 ECB avstår från att kommentera de möjliga institutionella konsekvenserna för Finansinspektionens operationella oberoende, i egenskap av behörig tillsynsmyndighet som hanterar frågor som rör

---

6 Kravet att en behörig myndighet i förväg måste inhämta regeringens medgivande gäller vanligtvis när en förslag till förordning kan medföra i avsevärda kostnader för staten, en kommun eller ett län pga. av en allmänt tillämplig förordning (förordning (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter).

7 Detta är i linje med ECB-rådets uttalande om makrotillsyn den 15 december 2016 där ECB efterlyser ett genomförande av regelverket avseende låntagarbaserade åtgärder, se https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2016/html/pr161215_1.en.html.

makrotillsyn, som kan uppstå utifrån kravet att Finansinspektionen kan behöva inhämta regeringens medgivande innan föreskrifter om verktyg för makrotillsyn träder i kraft[8].

Detta yttrande kommer att offentliggöras på ECB:s webbplats.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 20 april 2017.

[*Namnteckning*]

Mario DRAGHI

ECB:s ordförande

8 Se punkt 2.2 i ECB:s yttrande CON/2016/18.